

MANŽELSTVÍ

Potká kněz bývalého žáka: „Co děláš?“ - „Rozvádím se.“ - „A proč?“ - „My máme na všechno úplně rozdílné názory.“ - „A o čem jste mluvili, když jste spolu chodili?“ - „To jsme mluvili o kině, o legráckách, ale vlastně jsme ani o mluvení nestáli. My jsme hlavně koukali někam se uklidit a hupky do postele. A potom najednou jsme se museli honem honem brát - a to už na žádné debaty nebyl čas ani nálada.“

Kněz vzdychá: „Začali jste známost tím, čím jste ji měli končit. Vynechali jste společnou přípravu na manželské soužití, kterou jste měli v době chození prodělat. A teď, místo abyste honem hledali, jak manželské soužití aspoň dodatečně kvalifikovat, rozvádíte se v domnění, že jste se spletli v osobě partnera.“

Chlap hledí na kněze nechápavě: „Pane faráři, vůbec vám nerozumím.“

Co tím myslíte, když říkáte, že je třeba jakési speciální vyškolení, jakési kvalifikace pro manželství? Jsem plnoletý před zákonem, jsem dospělý, mám vojnu za sebou, jsem tělesně zdravý, nejsem impotentní, jsem vyučený a pracující - to snad k ožení stačí?“

„K ožení to stačí,“ říká kněz, „ale k vytvoření hezkého manželství, domova, to však zdaleka nestačí. Dotvrzuje to ztroskotání vaše a mnoha jiných.“

Povězme si dnes, co ti dva zameškali, když začali tím, čím měli končit.

Když dva spolu chodí tak dlouho, že se z nezávazné známosti stane vážná známost, když začnou uvažovat, že by se chtěli vzít, je na čase, aby si spolu probrali a prověřili tři věci:

1. Jestli jsou oba zralí lidé a schopní žít ve dvou.
2. Jestli se k sobě povahově hodí.
3. Jestli se shodnou v představě, jak má jejich manželství vypadat.

Když budou znát zkušeného kněze a zajdou si za ním, rád jim poradí jak při tom postupovat.

Při rozhovoru bude mít kněz víc času na vysvětlení, než mám já tady. Ale pokusme si zde aspoň naznačit, o co tu jde.

1. Osobní zralost a schopnost žít ve dvou

Oni jsou totiž také takoví lidé, kteří ještě nejsou dospělí, zralí, i když už plnoletí jsou. A pak jsou i takoví, kteří nejsou schopni žít ve dvou, v manželství. Kdo vážně pomýšlí na sňatek, musí dobře znát především sebe. Musí zvážit své dobré i špatné vlastnosti, v čem naráží

u rodičů a kamarádů, jaké má nedostatky. Když se mu zdá, že žádné chyby nemá, pak by měl úvah o ženění zanechat - není k tomu dost zralý, nezná se.

Každý normální člověk na sobě může poznat aspoň větší povahové kazy: jestli je líný, nervózní, urážlivý, zlobivý, podezíravý, puntičkářský, přecitlivělý, úzkostlivý, jestli je mu líp v hospodě, než doma.

Lidé s takovými chybami musí na sobě nejprve dlouho a důkladně pracovat, aby je zvládli, dokud jsou svobodní. Teprve pak mají právo pomýšlet na sňatek.

Vůbec a zásadně nejsou schopni manželského života žárlivci, alkoholicí, vzteklouni a hysterici.

2. Povahová shoda

Za druhé je třeba zjistit, jestli se ti dva hodí k sobě povahou, jestli je vůbec možné, aby se sešli do dobrého páru.

Jsou povahové protivy, které se doplňují a snesou se spolu - aspoň do jisté míry - dobře. Např. povaha váhavá a energická.

Jsou protivy, které se vylučují a nesnesou se vůbec - např. pesimista s optimistou.

V době známosti je tedy nutno rozřešit otázky:

- Unesu trvale, že můj muž bude puntičkář, nemluva, frajer, lhář, věčný dřič? Unesu trvale, že mojí ženu nebude bavit vaření, že bude „klepat“ cigaretový popel do těsta na knedlíky, že nezavře pusku, jak je den dlouhý?

- Jsou dobré vlastnosti mého partnera pro manželství tak dobré, že unesu s nimi i ty chyby, co má?

Walter Trobisch, autor známé knihy: „Dva středy, však jeden kruh“, uvádí šest testů, šest zkoušek, zda láska je zralá pro manželství:

I. Dovedu se o vše sdílet? - dovede to můj partner? Cítíme potřebu sdělovat si své zážitky? Zajímáme se o práci druhého? Myslí partner při všem na mne?

II. Dává mi láska sílu? Před časem mi psal jeden zamilovaný, že má starost, jestli je jeho láska opravdová. Četl kdesi, že kdo je opravdu zamilován, ubírá na váze, schne - a on zatím ještě neztratil ani kilo, ba naopak je plný radosti a elánu, že by skály lámal. Dostal odpověď, ať nechá to schnutí dekadentním básníkům a románově zamilovaným slečnám. Opravdová láska naplňuje tvůrčí energií, dává elán.

III. Třetí otázka: Máme k sobě úctu?

Dívka může třeba obdivovat chlapce, jak hraje fotbal, jak vede v partě. Ale musí se také ptát: Chtěla bych, aby moje děti mluvily, jako mluví on? Aby si z něho ve všem braly příklad? - A tu bude odpověď někdy znít: Ne! - Tedy dál od něho!

IV. Přijímám druhého tak, jak je?

Jedna dívka přišla s otázkou: Mám snoubence, chceme se brát. Mám ho ráda, ale některé věci na něm nesnáším. Mám si ho vzít a počítat s tím, že ho časem polepším v tom, co se mi na něm nelíbí?

Odpověď bylo tvrdé NE! Manželství není polepšovna! Ty dvě věci musíš rozlišovat. Buď je ti partner přijatelný tak, jak je, jeho chyby jsou ti únosné, když je srovnáš s tím, jaké chyby mají jiní. - A pak si ho vezmi. Nebo ti jsou jeho chyby neúnosné - a pak se rozejděte.

V. Pátá otázka: Dovedeme se pohádat?

Neberou se dva andělé, ale lidé, a tak se musí počítat s tím, že se někdy také pohádají. Říkám „někdy“! Kdyby to hádání bylo časté, pak je nutno se rozejít. Ale občasná hádka nevádí, jestli se ti dva umějí zase usmířit. A tuto schopnost - usmířit se bez dlouhých průtahů, tu si musí mladí nacvičit a vyzkoušet ještě před sňatkem. Musí si ověřit, jestli umějí oba dva - jeden druhému odpustit, jestli umějí ustoupit.

VI. otázka: Známe se dost dlouho, abychom se mohli znát důkladně?

Čiňané říkají, že nad vtahem má přejít léto i zima. Řečeno prozaicky, teprve až se ukáže, že jsou schopni naučit se žít partnersky, ve dvou, přijmout druhého ve všem za část svého JÁ, - až každý své JÁ nahradí společným MY - pak je na čase, aby to, že jsou jedno, stvrdili před Bohem i lidmi sňatkem. Svatební obřad tu jednotu myslí a srdce sám nevytvoří, ten proces srůstání má proběhnout v době známosti.

3. Společné plánování domova

Co jsme si tu dosud řekli, to vše byly otázky o osobách: jaký je ten druhý, jaký z nás bude pár.

A pak je tu poslední velký úkol, který musí mladí zvládnout v době známosti:

Musí si vyjasnit a dohodnout, jak má vypadat domov, který si založí, v čem chtějí vidět hlavní hodnoty života.

Musí si prohodit, jestli mají oba stejný názor na manželskou věrnost.

Jak budou hospodařit s penězi.

Kolik dětí chtějí mít - zda hned nebo později?

Jaký bude jejich sexuální život?

Jak to bude s koníčky, zálibami, volnem?

Jaký bude jejich společenský život?

Jak budou vychovávat děti, chodit do kostela?

Jaký bude vztah k obojím rodičům?

Před svatbou mají ti dva ještě možnost ustoupit, rozejít se, kdyby se ukázalo, že se v názorech neslučitelně rozcházejí. Po svatbě je cesta zpět uzavřena.

Svatba, to jsou dveře, které mají kliku jen zvenčí.

4. Závěr: Stojí to za tu námahu?

Přátelé, zdá se vám to složité? Rád vám při tom pomohu, poradím. Ale nevynechejte v době chození žádnou z těchto otázek.

Stojí to za to. Vždyť se jedná o vybudování domova pro vás a pro vaše děti.

A vytvořit domov, to je víc, než postavit dům, zplodit syna a zasadit strom.

Když se v době přípravy dobře do manželství připravíte, pak si budete právem moci napsat na svatební oznámení tyto verše: Milovat neznamená jen mít rád, milovat je uvěřit a opravdu znát, milovat je odpustit a znovu si podat ruce, milovat je rozdělit duši i srdce. Amen